

Navadni kaček v Sloveniji še ni izumrl

Besedilo: Jože Lango

Navadni kaček (*Dracunculus vulgaris*) je vrsta iz družine kačnikovk, kamor spadajo tudi kolmež, kačunka in bolj razširjeni kačniki. Kaček uspeva na grmovnatih pobočjih, gozdnih robovih in mejicah v vzhodnem delu Sredozemlja. Rastlina zraste do 1 m visoko, njeno steblo je vijoličasto pegasto, listi pa stopalasto deljeni. Notranja stran lista (spate), ki ovija betičasto socvetje, in zgornji del jalovega dela socvetja sta temno rdeča. *Mala flora Slovenije* naveda, da je bilo uspevanje navadnega kačka v slovenski Istri zadnjič potrjeno v sredini 20. stoletja. V Sloveniji je zato zavarovan in uvrščen na Rdeči seznam kot prizadeta vrsta.

V letih 2008 in 2009 so začeli sekati gosto grmičasto rastje dela občestne brežine na slovenski obali v okolici Kopra in teren nasipavati za občestno makadamsko parkirišče – odstavno nišo za vozila. Zato se je razgled po prej nedostopnem terenu razširil in med visokim rastjem sem leta 2010 v času cvetenja opazili 4 gruče kačkov, ki jih je prej zakrivalo gosto grmičasto rastje. Tako sem po dobrih 50 letih potrdil uspevanje navadnega kačka v Sloveniji. Žal pa so v nadaljnjih letih z nasipavanji počasi nadaljevali. Odstavno nišo so razširili, tako da je bila ena gruča kačkov (2 rastlini) v lanskem letu že zasuta. Ali bo slovenski kaček preživel, bodo lahko odgovorili šele kasnejši rodovi.

Uspevanje navadnega kačka je bilo zadnjič potrjeno v sredini 20. stoletja. (foto: Jože Lango)

Navadni kaček (*Dracunculus vulgaris*) med rastjem ob odstavni niši v slovenski Istri. (foto: Jože Lango)

Navadni kaček na vrtu med sivko v okolici Grosuplje. (foto: Kristina Veber)

O nahajališču redkega navadnega kačka, ki je bil na Slovenskem že mišljen kot izumrla vrsta, je bil z namenom obvarovanja nahajališča obveščen tudi Zavod RS za varstvo narave.

Očitno pa zgoraj omenjeno nahajališče navadnega kačka v Sloveniji ni edino. Tudi Dušan Klenovšek je poročal o najdbi navadnega kačka, ki ga je v okolici Grosuplje leta 2014 na vrtu med sivko fotografirala Kristina Veber. Verjetno gre za rastlino, ki je bila tja zanešena s sadikami sivke. Mogoče pa kaček uspeva še kje v Sloveniji izven vrtov, samoniklo ali zanešeno? ☘